

6. මිල සහ වැටුප්

6.1 මිල

මුදල සැපයුම පෙමින් වරධනය වීමත්, ආනයනික උද්ධමනය පහත වැටුමන් සහ ආනයනය කරන ලද පාරිභෝගික භාණ්ඩ ව්‍යාපෘති සූහලවීම තිබා 1998 දී උද්ධමනය ඇව්වීම නොකළවා සිදුවිය. මූල්‍ය ප්‍රසාරණ වේගය පහත වැටුමන් සමඟ මුරත පොලී අනුපාත ඉහළ ධිත අගයක පැවැතිම මිල වූ ඉල්ලුම් හිඛිනය අඩු කිරීමට සෙශ විය. මේ අතරතුර, 1998 දී රුපියල විශාල වශයෙන් අවප්‍රමාණය වූවද, තිරිණ, බොර තේල්, පොශාර සහ සිනි වැනි අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය රාජියක ආනයන මිල තියුණු ලෙස පහත වැටුම මෙම භාණ්ඩයන්හි දේශීය මිල ඉහළයාම තවත්තු ලැබුණි. විශේෂයෙන් වසරේ දෙවන භාගය තුළ මිල වැඩිවිම අවම වූ අතර, පාරිභෝගික මිල උද්ධමනය 1998 අගෝස්තු මාසයේ සිය සියයට 6 ව ව්‍යා අඩු අගයක පැවැතිනි. වසරෙහි දෙවන භාගයේදී මිල වැඩිවිමේ වේගයෙහි ඇව්වීමන් දක්නට ලැබුණද, ආහාර මිල ගණන් නොකළවා ඉහළ මට්ටමක පැවැතුණි. 1998 දී සමඟන පාරිභෝගික මිල ගණන් සියයට 7-9.5 කින් වැඩි වූ අතර, ආහාරවල සාමාන්‍ය මිල ගණන් සියයට 8-10 කින් වැඩි විය. පාරිභෝගික මිල වැඩිවිමට ආහාර ද්‍රව්‍ය මිල ඉහළයාමේ දෙකත්වය සියයට 80 ක් පමණ විය. යල සහ මාස් කත්ත දෙකෙහිම සහනුවුදු වී ඇතුළු ඇත්තේ සැපයුම් වරධනයේම මෙනම ආනයනික ආහාර ද්‍රව්‍ය ව්‍යාපාර සූහලවීමද හේතුවෙන් වසර අගදී ආහාර මිල ඉහළයාමේ වේගය සියයට 2-4 අතර ප්‍රමාණයනින් පහත වැටු තිබුණි. 1997 සැප්තැම්බර මාසයේදී සිදුකළ විදුලිය ගාස්තු වැඩි කිරීමේ පාඨ්‍ර සහ වතු බලපෑම 1998 දී දක්නට විය. රෙදුපිළි, පාවහන්, විදුලි සංදේශ සහ සෝජ්‍ය සේවා යන අංශයන්හි ස්ථානාන්ත්‍රික විවෘතවය වරධනය වීම තිබා රට අදාළ මිල වැඩිවිම සැලුම්යුණු ලෙස පහත වැටු තිබේ. කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දිගුකායේ භාණ්ඩ පැපට ඇතුළත් භාණ්ඩ වලින් සියයට 80 ක් පමණ භාණ්ඩ භා යෝජා බද්දන් (භා.සේ.ඩ.) නිධනස් වූවද මෙම බද්ද හැඳුන්වාදීම පාරිභෝගික මිල ගණන් සියයට 2-3 කින් වැඩි වීමට හේතු විය.

පවතින සියලු මිල දිගුකාවලින් 1998 වසරෙහිදී උද්ධමනයේ ඇව්වීමක් සිලිනිසු විය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගණනය කරනු ලබන කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දිගුකාය (කො.දි.පා.මි.ද.) 1998 දී සියයට 7.3 ක සාමාන්‍ය වාර්ෂික වැඩිවිමක් පෙන්වන අතර, එය 1997 අදාළ අගය වන සියයට 7.4 ව ව්‍යා පුළු ඇව්වීමකි. රජයේ ජන ලේඛන භා පාඨ්‍ය ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගණනය කරන නීති වියදම මැතිවෙම් තිල දිගුකාය වශයෙන් භාවිත කරන කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දිගුකාය (කො.පා.මි.ද.) සියයට 9.4 ක වාර්ෂික සාමාන්‍ය වැඩිවිමක් දක්වා අතර, එයද 1997 දී මෙම දිගුකායන් පෙන්නුම් කළ සියයට 9.6 ක වැඩිවිමට ව්‍යා පුළු ඇව්වීමකි. ජන ලේඛන භා පාඨ්‍ය ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින්ම

ගණනය කරන විකල්ප දිගුකායක් වන මහ කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දිගුකාය (ම.කො.පා.මි.ද.), 1998 දී සියයට 6.9 ක වැඩිවිමක් පෙන්නුම් කළ අතර, 1997 දී එම දිගුකාය වාර්තා කළ සියයට 7.1 වැඩිවිමට ව්‍යා පුළු වශයෙන් පාහළ යාමින් මේ අතර, ප්‍රාථමික වෙළඳපෙළ මට්ටමේ, නොග අලෙවි මිල දිගුකායයේ (නො.අ.මි.ද.) 1997 සියයට 6.9 ක වැඩිවිම සමග සයදන විට 1998 දී වැඩිවිම සියයට 6.1 කි.

මහ අස්ථිත්ත කාලයට සමගාමීව පෙනෙරවාරි-මාර්ඩ සහ යල අස්ථිතු කාලයට සමගාමීව පුලු-සැප්තැම්බර කාලපරිච්ඡේද තුළදී සියලුම පාරිභෝගික මිල දිගුකාවලට අනුව මට්ටම පහළ බහිතින්, 1998 වසර තුළ මිල භැඩිම සාමාන්‍ය කාලීන රටාව පෙන්නුම් කළේය. 1997 පුළුම හාගය සමඟ සයදන විට 1998 පුළුම හාගයේදී උද්ධමන වේගයේ පුළු වැඩිවිමක් සියලුම දිගුකාවලින් පෙන්නුම් කිරීම වැදගත්ය. 1998 ජුනි මාසයේ කො.පා.මි.ද.යේ ලක්ෂණය පදනම (1997 ජුනි යහා 1998 ජුනි මාසයන්හි දිගුකාක අංක සයදලින් මතිනු ලබන) මත උද්ධමනය වැඩිවිමේ වේගය සියයට 14.1 ක් වූ අතර, කො.දි.පා.මි.ද. සහ ම.කො.පා.මි.ද. වල එම අනුරුදී වැඩිවිම් සිලිවිලින් සියයට 9.5 සහ සියයට 10.1 ක් විය. කෙසේ වූවද, වර්ණයේ දෙවන භාගයේදී උද්ධමනකාරී තනත්වය ව්‍යා සතුවුදායන අතට හැරීමන් සමඟ, 1998 වසර අවසානයේදී සමඟන් උද්ධමන වේගය 1997 වසරෙහි පැවති අගයට ව්‍යා පුළු වශයෙන් අව්වී විය. දෙසුම්බර මාසය වනවිට, කො.පා.මි.ද.

6.1 සංඛ්‍යා සටහන

වාර්ෂික සාමාන්‍ය මිල වෙනස්වීම (%)

වර්ෂය	කො.පා.මි.ද.	ම.කො.පා.මි.ද.	කො.දි.පා.මි.ද.	කො.ඇ.මි.ද.	දාජා.නි.ක්.මි.ද.
1980	26.1	-	-	33.7	18.2
1981	18.0	-	-	17.0	20.6
1982	10.8	-	-	5.5	10.2
1983	14.0	-	-	25.0	14.7
1984	16.6	-	-	25.6	17.4
1985	1.5	-	-	-15.2	0.8
1986	8.0	-	-	-2.9	5.5
1987	7.7	-	-	13.4	6.8
1988	14.0	-	-	17.8	11.5
1989	11.6	-	-	9.0	9.7
1990	21.5	24.6	-	22.2	20.0
1991	12.2	11.5	-	9.2	11.2
1992	11.4	9.4	-	8.8	10.0
1993	11.7	8.4	-	7.6	9.5
1994	8.4	4.8	-	5.0	9.4
1995	7.7	3.9	-	8.8	8.4
1996	15.9	14.7	-	20.5	12.2
1997	9.6	7.1	7.4	6.9	8.7
1998	9.4	6.9	7.3	6.1(අ)	8.4(අ)

මූලය : ජන ලේඛන භා පාඨ්‍ය මේන්තුවලින්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

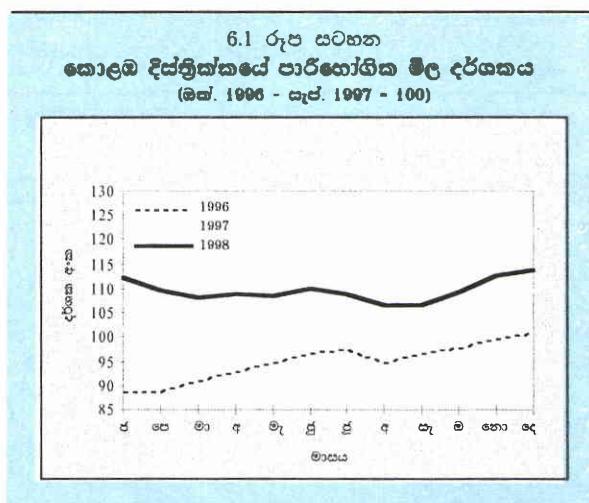
(අ) තාවකාලික

යේ ලක්ෂණය පදනම මත උද්ධමනය (1997 දෙසුම්බර් මස මත 1998 දෙසුම්බර්) සියලුට 3.7 ට පහත වැඩුනා අතර, කොළඹ-පා.මි.ද. සහ ම.කො.පා.මි.ද. එම අනුරූපී අගයන් පිළිවෙළින් සියලුට 4.0 සහ සියලුට 3.5 දක්වා අවශ්‍ය ඉල්ලුම් පැන්තේන් අවපාතයට ලක් වූ ලේක වෙළඳපාල තත්ත්වයන් යටතේ මුරින ආදයම් වර්ධනය පහත වැටුම, 1997 සියලුට 14.9 වර්ධනය පමණ සයදත් විට මුදල් සැපුපුමෙහි වර්ධනය 1998 දී සියලුට 13 ක් පමණ වැම, මුරින පොලී අනුපාත ඉහළ දින අගයක පැවැතිම යන සියලුම කරුණු මිල මත වූ ඉල්ලුම් පිචිනය අඩු නීමේ දායක විය.

ශ්‍රී ලංකාව උද්ධමනය තොකවිවා අඩු මට්ටමේ
පවත්වා ගැනීමට තවමත් සමත් වේ තැනු. කො.පා.ම්.ද.
අනුව පාරිගේරික මිල උද්ධමනයේ සාමාන්‍යය 1989-93
වසර පහ තුළ වූ සියයට 13.5 පිට පෘෂ්ඨයි වසර පහ තුළ
සියයට 10.2 දක්වා පහත බැය තිබුන්තේ, රට උද්ධමනකාරී
අගති තත්ත්වයෙන් මිශ්ම සඳහා සියයට 5 ට අඩු ස්ථායී
ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමන වේගයක් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ
ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමන වේගය සිය වෙළඳ සහායකින්ගේ සහ තරඟ-
කරුවන්ගේ වාර්ෂික සාමාන්‍ය උද්ධමන වේගයට වඩා
ඉහළ මට්ටමක පැවැති ඇත. මෙම තත්ත්වය ශ්‍රී ලංකාව
ලෝක භාණ්ඩ වෙළඳපාලේ සිය තරඟකාරීන්ට පවත්වා
ගැනීම සඳහා විනිමය අනුපාතිකය වර්ෂයකට සියයට
5-6 පමණ වේගයින් අවප්මාණය කිරීමට බලපෑම් කර
නිශ්චි. ආනයන අපනයන දෙකෙහිම එකතුව ද.දේ.නි.
ප්‍රියනයක් ලෙස සියයට 70 න් පමණ වන ශ්‍රී ලංකාව,
ඉහළ වෙළඳ රැදියාවක් ඇති ආර්ථිකයක් වේ. එනිසා
1997 වාර්ෂික වාර්තාවහි 4 සඳහන් කළ පරිදි විනිමය
අනුපාතිකය අවප්මාණය විම උද්ධමනය මත ප්‍රතිබලපැළුම්ක
දක්වයි. ඉම එලදීනාවයට වඩා උද්ධමනය සාම් ගස්සුව
හෝ වතුව බැඳුණු බොහෝ වැළුප්වල අහාන්තර වැළුප්
නිර්ණය කිරීමේ තීයාප්‍රිපාරිය, මෙම උද්ධමනය - වැළුප්
- විනිමය අනුපාතිකය යන සම්බන්ධය ඇති කිරීමට තවත්
මගකි. මේ සමඟ, තොකවිවා පවතින අධික අයවැය හිගය,
මහජනයා තුළ පවතින උද්ධමන අප්‍රේස්ජනාව තුරන් කිරීම
අසියෝගාත්මක කටයුත්තක් බවට පත්ව නිශ්චි. එකුවත්
අයවැය සියයට 5 ට අඩුවෙන් පවත්වා ගනිම්න් සහ
පිළියෙනාව මත පදනම් වූ වැළුප් නිර්ණය කිරීමේහි
තීයාප්‍රිපාරියක් තුන්වා දෙමින් උද්ධමනය අඩු අගයක
පවත්වා ගැනීමට කටයුතු යෙදිය යුතු වේ. මෙයට අමතරව
ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළඳපාලෙහි ව්‍යුහාත්මක දුරවලතාවයන් තුරන්
කිරීමට වෙනත් තීයාමාරුග යෙදිය යුතුය. මෙම තීයාමාරුග
තරඟකාරී වාතාවරණයක් යටතේ සේවා සේවක දෙපිරිසරම
සම රෙකිවරණයක් සපයන අතරම ඉම වෙළඳපාල වඩාන්
නමුදු නිශ්චි බවටද පත් කරනු ඇත.

କୋଲାଇ ଦ୍ୱିତୀୟଙ୍କ ଯେ ପାରହେଁଣିକ ମିଳ ଦରଙ୍ଗକିଯ

1998 දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විකල්ප මිල දුරක්තයක් වියයෙන් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිජෝගික මිල දුරක්තය ගණනය තිරිම ප්‍රවිස්තර කෙරිණු. මෙම දුරක්තය 1996/97

පාරිභෝගික මූල්‍ය සහ සමාජ ආරැලික සුම්ජණයේ මාස 12 ක දත්ත මත පදනම් විය. සුම්ජණයේන් ආවරණය වූ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කායේ කුටුම්පයන්ගේ පහළම සියයට 40 ක, (අදායම මට්ටම අනුව පෙළ ගැස්වීමෙන්) පරිභෝගන රටාව ප්‍රයෝගනයට ගතිමින් දරුණකය සඳහා වූ හාංචි පැසු තෝරා ගැනීණ. දරුණකය සඳහා බර තැබීමේදී කළේ නොවන්නා සියලුම හාංචි හා සේවා සැලකීම්ලට ගනු ලැබේණ. මෙම හාංචි හා සේවා උප කාංචියන් එකට වර්තිතරණය කරන ලද අතර එම උප කාංචි සඳහා උප දරුණකයන් ගණනය කරනු ලැබේණ. ඒවා නම් ආහාර; රෙදිපිළි; ඉන්ධන හා ආලේකය; ගෙවල් කුලී; මත්ස්‍ය; දුම්කොළ; බුලන් සහ පුවක්; සහිපාරක්ෂාව සහ පොඩු; පුවාහනය; අධ්‍යාපනය සහ විවෙක කටයුතු සහ විවිධ යන කාංචියන් ය. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කායේ පාරිභෝගික මිල දරුණකයට අනුව ආහාර, ඉන්ධන සහ ආලේකය සහ විවිධ උප කාංචිවල තැර අන් සියලු කාංචියන්හි මිල විඛිවීමේ වෙශය අඩු විය.

වර්ෂය තුළ ආහාර මිල සියලට 8.9 කින් ඉහළ හිය අතර 1998 කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දැරුණකයේ සමඟත වැඩිවීමට ඉන් සිදු වූ දෙකකන්වය සියලට 71.5 ක් විය. 1997 දී ආහාර කාණ්ඩයේ ඉහළයාම සියලට 7.3 ක පහළ මට්ටමක විය. 1997 අගෝස්තු මාසයේදී ඉහළ නාවත්‍රී ලැබු තිරිණ පිට මිල 1998 වසර පුරාම නොවනස්ථා පැවතිණි. පෙර වසර භා සපයනා විට වී තීප්පාදනය සියලට 20 කින් ඉහළයාම තියා ප්‍රධාන ආහාරය වන පහල් මිල බ්ලේප වශයෙන් වැඩි වූ අතර සමහර සහල් වර්ගවල මිල පහත වැශිති. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දැරුණකයේ ඉහළ යාමට සහල් මිල වැඩිවීමේ දෙකකන්වය සියලට 1 ක් වූ අතර, පාන් සහ තිරිණ පිටවල දෙකකන්වය සියලට 5 ව වඩා අඩු විය. මෙයට වෙනස් තන්වයක් පෙන්වමින් වසරේ මූල් භාගය තුළ බොහෝ වර්ගවල එළවා මිල ගණන් තීපුණු ලෙස ඉහළ හියේය. 1997 අවසන් මාස දෙකකහි පැවති අධික වර්ෂාව, මාර්තු/අප්‍රේල් කාලයේ පැවති උණුසුම් දේශගුණික තන්වය සහ සූපරුදු කළට පෙර තුවරුදිය

6.2 සංඛ්‍යා සටහන
කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දරුණුකාලය (1996 මක්. - 1997 යුදු. = 100)

සිරුත්	භරිත		දරුණුකාලය සාමාන්‍යය		වාර්ෂික සාමාන්‍යයෙහි ප්‍රතිශත වෙනස		උස්‍යාමය ප්‍රතිශත වෙනස		1998 වැඩිහිටි දෙකාන්තිය(%)
			1997	1998	1997	1998	දෙසැ./1997	දෙසැ./1998	
සියලුම සිරුත්	100.0	102.0	109.5	7.4	7.3	8.3	4.0		100.0
භාණ්ඩ අභ්‍යන්තර									
ආහාරපාන	58.7	102.0	111.1	7.3	8.9	8.3	3.8		71.5
ගෙවිල්කුලී	13.2	101.7	105.0	4.4	3.3	6.7	1.1		5.9
දැන්ධන හා ආලෝකය	4.9	104.3	118.7	8.9	13.8	16.8	2.5		9.5
රේඛිපිළි හා පාවතන්	6.2	101.8	104.2	10.1	2.4	6.7	2.5		2.0
මත්පූත්, දුම්කොළ,	4.4	103.2	111.0	14.1	7.6	11.8	19.8		4.7
මූලත් සහ පුවක්									
සහීපාර්ජන සහ	3.8	103.1	109.1	14.4	5.8	12.6	6.6		3.1
පොබ්‍ර පේරිං,									
අධ්‍යාපන හා විනෝදය	2.8	101.1	102.3	4.6	1.2	4.5	2.4		0.4
ප්‍රවාහන	3.7	100.1	100.3	1.4	0.2	0.5			0.1
විවිධ	2.2	101.7	111.3	7.0	9.5	5.1	13.9		2.9

මුද්‍රා : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ප්‍රදේශයේ පැවති අධික පුද්‍ර සහිත තත්ත්වය එළවුල් නිෂ්පාදනයට අනිතකර ලෙස බලපූඩ්වේය. කෙසේ වූවිද, වසර දෙවන හාය වනවිට පැපයුම් තත්ත්වය වර්ධනය වීම නිසා එළවුල් මිල ගණන් පහළ ගියේය. වසර තුළ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දරුණුකාලයේ සමඟේ වැඩිවිමෙන් සියයට 13 කට එළවුල් මිල දෙක වී ඇතුළු ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

ප්‍රධාන අනිරක ආහාර හෝග අත්‍යන් වියලි මිරිස් හා රණ්ඩුණු මිල ඉහළ යාම සියයට 30 ඉකම වූ අතර ලොකු එළුණු මිල වැඩිවිම සියයට 70 ඉකම විය. අර්ථාපල මිලද තිශුණු ලෙස ඉහළ ගියේය. පසුගිය වසර තිශුණු ලෙස මිල පහළ යාම නිසා දේශීය නිෂ්පාදනය පහළ වැට්ටිම්ත්, පැපයුම් රටවල නිෂ්පාදන මට්ටම පහළ වැට්ටිම නිසා සාපේෂුව ආනයන මිල ඉහළ යාමන් අනිරක ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල වැඩිවිමට බලපා ඇත. වියලි මිරිස්, එළුණු සහ අර්ථාපල වැනි ප්‍රධාන අනිරක හෝග කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දරුණුකාලයේ සමඟත වැඩිවිමට සියයට 19 කින් දෙක වී ඇත. දේශීය නිෂ්පාදනය තවදුරටත් පහළ යාමේ හේතුවෙන් වසර තුළදී පොල් මිල ගණන් සියයට 12 කින් ඉහළ ගියේය. මෙම මිල ගණනා ඉහළයාම්, ලෝක වෙළෙඳපාලේ පැවති පහන් මිල ගණන් හේතුවෙන් සිනි මිල අඩුවිම මගින් පුරු වශයෙන් සමඟය විය.

ඉතුන් වසර වූ සියයට 8.9 ක වැඩිවිම හා සයදන විට 1998 දී ඉත්ධන හා ආලෝකය කාණ්ඩයෙහි මිල ගණන් සියයට 13.8 කින් වැඩි විය. 1997 පැශ්තුමිලර මායයේ විදුලිබල ගාස්තු වැඩිවිමට මෙම වසර ඉතුන්ත සහ ආලෝකය කාණ්ඩයෙහි මිල ගණන් වැඩිවිමට ප්‍රධාන හේතුව විය. මෙම කාණ්ඩයෙහි මිල වැඩිවිම සමඟත දරුණුයෙහි ඉහළයාමට සියයට 9.5 කින් දෙක වී ඇතුළු පෙනෙන්නට තිබේ.

නිවාස; රේඛිපිළි හා පාවතන්; මත්පූත්; දුම්කොළ, බුලත් සහ පුවක් ; සහීපාර්ජනාව හා සොබ්‍ර; අධ්‍යාපනය හා විනෝද කටයුතු සහ ප්‍රවාහන යන කාණ්ඩයන්හි මිල ඉහළයාම පිළිවෙළින් සියයට 3.3, සියයට 2.4, සියයට 7.6, සියයට 5.8, සියයට 1.2 සහ සියයට 0.2 වූ අතර එය පෙර වසර මිල ගණන් ඉහළයාම් වූ පිළිවෙළින් සියයට 4.4, සියයට 10.1, සියයට 14.1, සියයට 4.6, හා සියයට 1.4 ව විවා අඩු ඉහළ යාමකි. 1998 අධ්‍යාපන් රේඛිපිළි අංශ නිදහස් කිරීම, රේඛිපිළි හා පාවතන් කාණ්ඩයේ මිල පහළ යාමට හේතු විය. වැවිත කාණ්ඩයේ මිල ගණන් පෙර වසර ඉහළයාම් වූ සියයට 7.0 හා සයදන විට 1998 දී සියයට 9.6 කින් වර්ධනය විය.

කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුණුකාලය

1998 දී කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුණුකාලය (කො.පා.මි.ද.) සියයට 9.4 වාර්ෂික වැඩිවිමක් දක්නට ලැබුණි. 1998 දෙසැම්බර මිල උස්‍යාමය උද්ධිමතය වැඩිවිම සියයට 3.7 වූ අතර පසුගිය වසරහි එය සියයට 10.7 ක විඟාල වැඩිවිමක් දක්වීණි. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දරුණුකාලය හා මහ කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුණුකාලයට විවා වැඩි උද්ධිමත වෙශයක් කො.පා.මි. දරුණුකාලයන් පෙන්වුම් කරයි. කො.දි.පා.මි.ද. සහ ම.කො.පා.මි.ද. සමග සයදන විට මෙම දරුණුකාල කෙරෙහි සමඟත ආහාර කාණ්ඩයේ මෙන්ම එළවුල් වැනි ආහාර ද්‍රව්‍යවල බලපූඩ් (1998 දී තිශුණු ලෙස විය වැඩිවිමක් පෙන්වුම් කළ) වැඩිවිම මෙයට හේතුව විය නැතිය.

දරුණුකාලයේ සමඟත වැඩිවිම කෙරෙහි සියයට 84 කින් ආහාර මිල ගණන් දෙක වූ අතර, වර්ෂය තුළ ආහාර මිල ගණන්වල වැඩිවිම 10.9 විය. කො.පා.මි.දරුණුකාලයේ ආහාර

කාණ්ඩයේ මිල ගණන්වල මෙම වැඩිවිම පූජිය වසරේ එම මිල ගණන් වැඩිවිම හා සමානය. වසර තුළ ආහාර මිල ගණන් වැඩිවිමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ එහිවල්, පොල්, වියලි මිරිප්, රණදීඹු හා අර්තාපල් වැනි අතිරේක ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් අධික විමය.

මහ කොළඹ පාරිසේහිකයන්ගේ මිල ද්‍රශකය

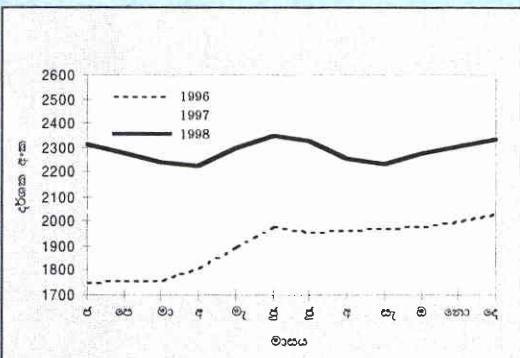
1997 වසර ම.කො.පා.ම්. ද්‍රශකයේ ආහාර මිල ගණන්වල සියයට 7.5 ක වැඩිවිම සමග සහඳුව විට 1998 වසර වැඩිවිම සියයට 7.7 කි. 1997 සියයට 5.2 ක් වූ ඇති ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් අධික විමය.

**6.3 සංඛ්‍යා සටහන
කොළඹ පාරිසේහිකයන්ගේ මිල ද්‍රශකය ($1952 = 100$)**

ගිරිජ	ද්‍රශකයේ වාර්ෂික සාමාන්‍යය			වාර්ෂික සාමාන්‍යයෙහි ප්‍රතිශීලිත වෙනස		ලක්ෂණය ප්‍රතිශීලිත වෙනස		1998 වැඩිවිමේ දෙකත්වය (%)
	හරිත	1997	1998	1997	1998	දෙසැ/1997	දෙසැ/1998	
පියලුම ගිරිජ හාන්ත් අනුව ආහාර	100.0	2089.1	2284.9	9.6	9.4	10.7	3.7	100.0
රේඛිලි	61.9	2336.9	2592.1	10.9	10.9	13.3	2.3	84.0
ඉත්තින හා ආලෝකය	9.4	844.0	852.3	2.7	1.0	1.4	1.6	0.4
ඉත්තින හා ආලෝකය	4.3	3752.8	3872.8	4.5	3.2	4.7	0.2	2.6
ගෙවල් ඇලි	5.7	109.8	109.8	-	-	-	-	-
චිත්‍ර	18.7	2157.8	2319.9	8.2	7.5	4.7	12.7	13.0

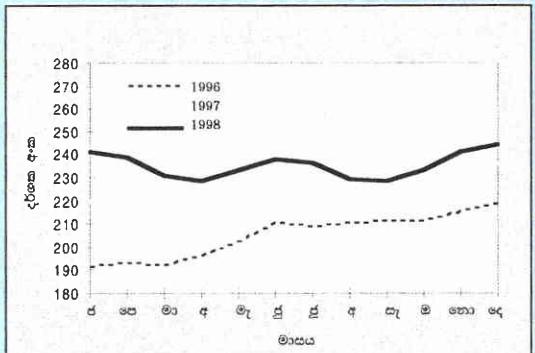
මිලය: ජන උග්‍ර හා සංඛ්‍යා උග්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව

**6.2 රුප සටහන
කොළඹ පාරිසේහිකයන් හෝ මිල ද්‍රශකය ($1952 = 100$)**

ඉත්තින හා ආලෝකය කාණ්ඩයේ මිල ගණන් වැඩිවිම සමග සහඳුව විට 1998 දී සියයට 6.4 කින් වැඩි විය. රේඛිලි ආනයනය ලිහිල්කරණය කිරීමේ බලපෑම පෙන්වුම් කරලින් 1998 දී රේඛිලි කාණ්ඩය සියයට 1.9 කින් අඩු වූ ඇතර, එය 1997 දී සියයට 4.0 කින් වැඩි විය. 1998 දී මක්ඟුන්, බුලන් සහ පූජිවක්, සහිපාරණ්ඩාව, සෞඛ්‍යය, ගහනස්ථ හාන්ත් හා සේවා, ප්‍රවාහන හා පැණිවුඩ පූජිවලාරු පහ විවිධ කාණ්ඩයන්ගේ මිල ගණන් වැඩිවිමේ වෙශය අඩු වී ඇත.

**6.3 රුප සටහන
මහ කොළඹ පාරිසේහිකයන්ගේ මිල ද්‍රශකය
(ජක.-දෙසැ/1999 = 100)**

රේඛිලි; ඉත්තින හා ආලෝකය සහ විවිධ කාණ්ඩවල මිල ගණන්වල වැඩිවිම පීළිවෙළින් සියයට 1.0, සියයට 3.2 සහ සියයට 7.5 වූ ඇතර, පූජිය වසරේහි එම කාණ්ඩවල මිල පීළිවෙළින් සියයට 2.7, සියයට 4.5 සහ සියයට 8.2 කින් හිමුවු ලෙස වැඩිවිය. 1998 වසර කො.පා.ම්.ද. ඉහළ යාමට ඉත්තින හා ආලෝකය සහ විවිධ කාණ්ඩ ඉහළයාමේ දෙකත්වයන් පීළිවෙළින් සියයට 3 ක් සහ සියයට 13 ක් විය.

6.4 පාඨමා සටහන
මහ කොළඹ පාරිගේ ගිණුම් මිල දරුණුකය
(1989 ජනවාරි සිට දූෂ්‍ය = 100)

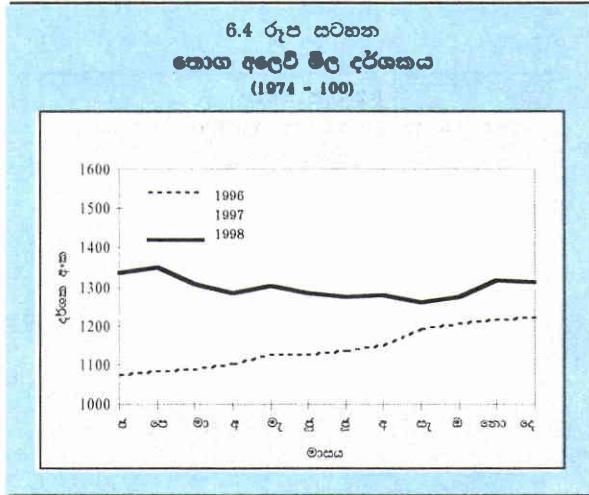
කිරීම	නැරඟ	දරුණුකයේ විවරණ		විවරණ සාමාන්‍යයෙහි		ලංඡලය වෙනස	
		සාමාන්‍ය	ප්‍රතිශත වෙනස	දෙසැ. 1997	දෙසැ. 1998	දෙසැ. 1997	දෙසැ. 1998
සියලුම කිරීම	100	220.1	235.2	7.1	6.9	7.9	3.5
හානේව අනුව							
ආහාර පාන,	69.3	232.2	250.1	7.5	7.7	8.9	2.4
මතපුන්, දුම්කොල, මුලන් හන පුවක්	3.8	273.4	295.8	9.0	8.2	4.2	21.4
ගෙවිල්කුලී	8.9	109.9	110.0	0.1	0.1	0.2	-
ඉත්තින හා එළිය	5.4	227.1	241.6	5.2	6.4	9.2	0.6
රෝපිලි හා පාවහන්	2.8	227.1	231.4	4.0	1.9	2.7	6.8
සහ්පාර්ශක හා ගොඩන් පේවා,							
ගෘහස්ථ හානේව හා සේවා	4.9	227.0	242.7	11.9	6.9	10.9	5.9
ප්‍රවාහන හා පැකිවිත සුවමාරු	2.8	195.0	196.0	7.3	0.5	0.4	0.8
විවිධ	2.1	179.2	183.5	3.1	2.4	1.5	11.3

මූලය : ජන උග්‍ර හා පාඨමා උග්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව

තොග අලෙවී මිල දරුණුකය

1997 වර්ෂයේදී තොග අලෙවී මිල දරුණුකයේ විවරණ සාමාන්‍ය වැඩිවීම සියලුම 6.9 ක් වූ ඇතර 1998 දී එය සියලුම 6.1 දක්වා පහත වැඩිවීම් වී මිල පහත වැඩිවීම, තිරිගු ඇට සහ සහල්වල ආනයනික මිල අඩුවීම්, සාපේශකව අඩු වේගකින් තේ මිල ඉහළ නැඩීම, රබර මිල පහත වැඩිවීම සහ බෙනිජ තොල නීජපාදන මිල තොගවනස් පැවතිම්, ප්‍රාථමික වෛශ්‍ය පොදුවාල මට්ටමේ මිල පහත වැඩිවීමට දෙක වූ සාධක හිඳිපායනි. මතපුන්, රෝපිලි හා පාවහන්, රසායන හා රසායනික නීජපාදන, ලෝහ නීජපාදන හා ඉත්තින සහ ආලෝකය යන කානේවයන් හි මිල ගණන් ද 1998 වර්ෂයේදී පෙන්වුම් කළේ යුතු වැඩිවීමකි.

පසුගිය වසර ආහාර කානේවයේ මිල ඉහළයාම වූ සියලුම 8.8 සමඟ සයදන විට, 1998 දී එය සියලුම 8.0 ක යුතු වර්ධනයක් පෙන්වුම් කළේය. වසර වී නීජපාදනය වැඩිවීම සේවුවෙන් විවිධ වෛශ්‍ය පොදුවාලේ වී නීජපාදන මිල සියලුම 6 කින් පමණ පහළ වැඩිවීම්. රාත්‍රාන්තර වෛශ්‍ය හානේව මිල අඩුවීම නීජා සහල් සහ තිරිගු ඇට ආනයනය තිරිමේ මිල, රුක්ෂණය සහ ගැල් කුලී (මී.රු.ගු.) ගාස්තු ද අඩු විය. මේ අනර පසුගිය ව්‍යවරෝගි පිළිවෙළින් සියලුම 20 හා සියලුම 13 කින් වැඩි වූ මැදිහිටි හා පහන් බිම් තේ මිල ගණන් මෙම ව්‍යවරෝගි පිළිවෙළින් සියලුම 13 හා සියලුම 10 ක අඩු මිල වැඩිවීමක් වාර්තාගත කර ඇත. මෙම කරුණු තොග වෛශ්‍ය මිල දරුණුකයෙහි ආහාර මිල ගණන් වැඩිවීමේ වේග අඩුවීමට දෙක වූ ප්‍රධාන සාධක ලෙස දක්වා ඇති නැඩීය. කෙසේ වූවද, සිල්ලර මිල භැංසිරීම මෙන්ම, ප්‍රාථමික වෛශ්‍ය පොදුවාල මට්ටමේදී අනිරක ආහාර සේව සහ එළවා මිල ගණන් වැඩිවීමද වේගවන් විය.

මතපුන්, රෝපිලි හා පාවහන්, රසායන හා රසායනික නීජපාදන, ලෝහ නීජපාදන හා ඉත්තින සහ ආලෝකය කානේවයන්හි මිල ගණන් 1998 ව්‍යවරෝගි යුතු වැඩිවීමක් පෙන්වුම් කෙරිණි. කෙසේ වූවද, 1997 ව්‍යවරෝගි මිල පහත වැඩිවීමක් පෙන්වුම් කළ ක්‍රියා නීජපාදන, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ විවිධ යන කානේවයන් 1998 ව්‍යවරෝගි මිල ඉහළ යාමක් වාර්තා කළේය.

ආංධික ව්‍යාපිකරණය අනුව, දේශීය සහ ආනයන කානේවවල මිල ගණන් 1998 දී මතදාමීව වැඩි විය. අපනයන කානේවයේ මිල ගණන් 1998 දී සිගුයෙන් වැඩි විය. මෙම සිගු ව්‍යාපනයක් සේවු වූ ප්‍රධාන සාධකය පොල් අපනයන මිල ඉහළ යාමය.

ଆପିଯନ୍ ଦ୍ରପ୍‌ଯେଟିକୁଠାର ଅଳ୍ଲାବୁ ଵିରତ କିରିମେଣ୍ଡ୍, 1998 ଦେ
ଆରିହେଁକିନ ହାତେବ ଯହ ଅନ୍ତର ହାତେବ କାହାତେବୀଯନ୍ତିକି
ତିଲ ଗଣନ୍ ବୀଚିରିମେ ଲେଇଯ ପଥନ ବୀଲ୍ଲାଶୁ ଅତର ଆଯେରନ
କାହାତେବୀଯ ତିଲ ଗଣନ୍ ଲେଇଯନ୍ ରହିଲ ଦିଲେଯ.

කොළඹි, බිත්තර මිල ඉතාමත් අඩු විය. කොළඹි මිල ගණන් භා පසුදා විට 1998 දී මාතර විශ්වාසාලේ බිත්තර යැයුදා ඉහළ මිල ගණන් පැවතීම මිල වෙනස්කම් අතර කුඩා පෙන්.

6.5 සංඛ්‍යා සටහන

සිරස	හරිත	දුරක්ෂයේ වාර්ෂික සාමාන්‍යය		වාර්ෂික සාමාන්‍යයෙහි ප්‍රතිශත වෙනස		ලංකාවමය ප්‍රතිශත වෙනස	
		1997	1998(අ)	1997	1998(අ)	දෙසැ. 1997	දෙසැ. 1998(අ)
පියලුම සිරස	100.0	1224.3	1298.7	6.9	6.1	6.6	0.9
හාණේධි අනුව							
ආහාර පාන,	67.80	1132.2	1223.2	8.8	8.0	8.1	0.2
මදපාන	2.86	1361.3	1398.3	15.8	2.7	-	21.1
ගෝපිලි හා පාවත්‍යන්	4.02	633.8	634.5	1.2	0.1	-	0.2
කබිදි තීජපාදන	1.37	902.9	915.0	-15.1	1.3	-0.7	2.0
රෝගන හා රෝගික තීජපාදන	5.16	717.3	772.0	8.5	7.6	8.4	8.4
බතිර තොල් තීජපාදන	6.42	1528.2	1528.2	11.2	-	-	-
ලෝහ තොවන තීජපාදන	1.78	2387.6	2655.8	6.6	11.2	24.1	6.5
ලෝහ තීජපාදන	0.93	806.1	816.3	2.8	1.3	2.1	0.4
ප්‍රවාහන උපකරණ	0.80	937.3	933.9	3.2	-0.4	1.2	-4.6
විදුලි උපකරණ හා යුළුම්	0.96	800.6	837.9	4.3	4.7	4.3	1.5
යනුළුව්‍යුපකරණ	1.33	596.1	651.3	-1.4	9.3	1.3	11.6
ඉන්ධන හා ආලෝකය	1.79	2694.8	2824.7	11.8	4.8	17.1	-11.1
විටධ	4.78	2582.5	2587.5	-5.4	0.2	-2.7	0.4
ආශික වර්කීකරණය 1	50.31	1059.1	1111.6	6.5	5.0	8.0	2.8
දේශීය ගණය	27.17	933.5	934.1	8.2	0.1	3.7	0.1
ආනයන ගණය	22.52	1944.5	2156.7	6.7	10.9	6.5	-0.9
අපතයන ගණය							
ආශික වර්කීකරණය 11	75.30	1190.4	1280.8	8.9	7.6	8.2	0.9
පාරිගේයික හාණේධි	20.52	1324.6	1328.7	1.2	0.3	-1.0	-0.4
අන්තර හාණේධි	4.18	1342.7	1473.5	5.6	9.7	18.7	6.5
අපයෝගන හාණේධි							

(අ) තාවකාලික

ଓঁ : শ্ৰী চোনা উপনিষদ

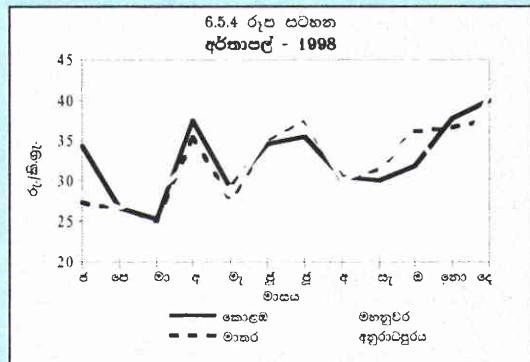
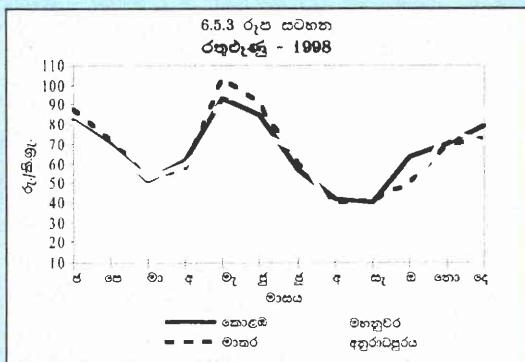
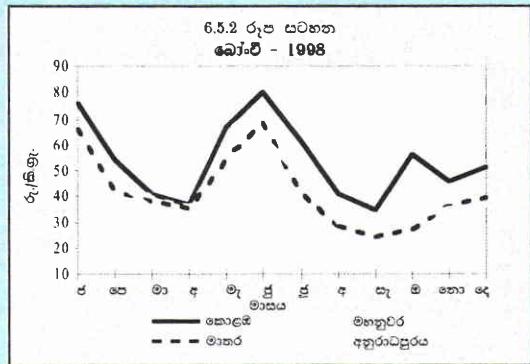
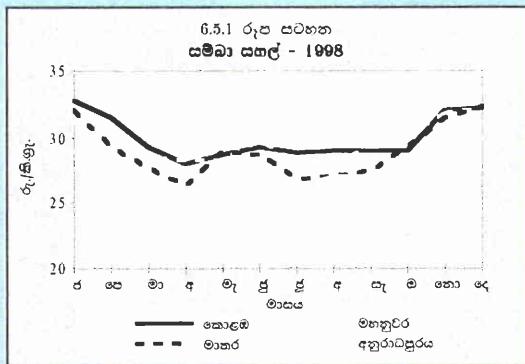
පාරේගිය මිල වෙනස්වීම

පළපුරුහිය වර්තමානයේ මෙන්ම, සහල්, වියලු මිරිස් සහ අරකාපල් වැනි ඉකමතින් තරක් නොවන දුවාවල ප්‍රාදේශීය මිල වෙනස්වීම සාපේෂුව අඩු වූ අතර, එමවල සහ මාලු මිල ගණනාවල කුළු පෙනෙන වෙනසකම් ඇති බව දැක්වා භාජි විය. 1997 සමග සයස්දන විට 1998 දී ඩින්තර සහ පොලෝවල ප්‍රාදේශීය මිල වෙනස්වීම පුළුල් වී ඇති බව පෙන්තු.

ප්‍රාදේශීය තිෂ්පාදන රටාවල අනුකූලව, අනුරාධපුරයේ සම්බුද්ධ පහල් මිල අවිම අයය ගත් අතර, කුණුල් පහල්වල අවිම මිල මාතරින් විවෘත විය. කොළඹ පහල් පදනා ඉහළම මිල ගණන් පැවිතුනි. කොළඹ මිල ගණන් හා සයදන විට, ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානවල එවැව් මිල ගණන් අවිම වූ අතර, අවිම මිල විවෘත වූයේ අනුරාධපුරයෙහි.

සංමාලෝචනයට හාර්තයක කළ වෙළෙඳපාල සනාරේ
කාලීන මිල රටාව තරමක්දරට සමාන විය. කෙසේ වූවද,
පහත් මිලයින් කාලීන වෙනස්වීම් 1997 දිට වඩා අඩුවෙන්
පෙනුම් කළේය. ජනතාරි මාසයේ සාපේශකව ඉහළ මට්ටමක
සිට මාරුතු-අප්පේල් මාසවල පහළ මට්ටමක් දක්වා අඩුවෙන්
අනතුරුව ජ්‍යෙෂ්ඨ මාසයේදී උවිට ජ්‍යෙෂ්ඨයට ලාභ වූ බෝ-වි
මිලයින් කාලීන භැංකිම 1997 දිට වඩා 1998 දී කැසී
පෙනුම්. ජ්‍යෙෂ්ඨ මාසයෙන් පසුව මිල ගණන් අඩුවෙම නිසා
මෙම වසරේ දෙවන හාරයේදී සාපේශකව අඩු මිල ගණන්
පැවැතුම්. බොහෝ එකුවට වර්ගවල මිල භැංකිම මෙම
රටාවට අනුකූල වූ බව පෙනී ගියේ. අවුරුදු මූලික්ලෙසිම
කොළඹ පැවති බෝ-වි මිල ගණන් ප්‍රාදේශීය වෙළෙඳපාලවල
පැවති මිල ගණන්වලට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය.
ඉතුක් වර්ෂයේදී මෙම රුතුරුණු මිල පැහැදිලි කාලීන
රටාවක් පෙන්විය. කෙසේ වූවද, අඩු නිෂ්පාදන මට්ටමක්
පැවැතුම නිසා, විශාල නිෂ්පාදනයක් පැවැති 1997 දී

6.5 රුප සටහන
කෝරාගත් කාලේවල පිළිලු මැයිඛ කාමානුයන් - 1998

6.6 සංඛ්‍යා සටහන

ಕೋರಾತ ಅಧಿಕಾರ ದ್ವಿತೀಯ ಕಿಹಿಪರಯಕ ಸಿಲ್ಲರ ತಿಳಿ ಗಣತ್ವ (ಅನುಭವದ ದಿನ)

අධිකත්වය	උක්කය	මළ රුපිල විලන		ප්‍රතිණ ලේඛන
		1997	1998(අ)	
පහල (තමින ලද)	ක්‍ර.අ.	22.26	22.03	-1.0
පන් (ගුම් 450)	ගෙධියක්	7.57	8.25	9.0
කිහිපර (යාමානා)	එනක්	4.46	4.21	-5.6
පොල (මධ්‍යම)	ගෙධියක්	8.82	9.76	10.7
එලවලද				
කරවිල	ක්‍ර.අ.	26.98	32.00	18.6
ගෝවා	"	24.64	31.90	29.5
කුරටි	"	34.90	43.42	24.4
බෝරි	"	33.40	41.34	23.8
ලිජස්	"	31.72	39.39	24.2
අරනාපල	"	32.29	37.28	15.5
රුජුලුණු (මධ්‍යම)	"	46.65	65.50	40.4
වියල මිලිස (නො.1)	"	98.86	125.78	27.2
මූහුද මාර්				
කෙළවලදා	ක්‍ර.අ.	149.16	150.49	0.9
ගල්මාල	"	118.71	121.37	2.2
සුරුලදා	"	83.74	87.87	4.9
සාලයා	"	61.00	64.33	5.5

(අ) තාවකාලීන

මුදය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

තරම් පහළ මට්ටමකට රණ්ඩුණු මිල ගණන් අඩු නොවිය. වසරේ වැඩි කාලයක් තුළ මහනුවර වෙළෙදපොලේ පැවති රණ්ඩුණු මිල ගණන් කොළඹ වෙළෙදපොලේ පැවති රණ්ඩුණු මිල ගණන් ඉක්මවා යාම වැදගත් වේ. නීත්තාධනය පහන වැළැම සහ වසර මූල්‍යලේඛිම ආත්‍යතනය කළ අර්ථාපල, වෙළෙදපොලේහි පැවතිම හේතුවෙන් අර්ථාපල මිල ගණන් වලද පෙන්වුම් කළ කාලීන රටාව 1997 ට විඛා අඩු විය.

පුද්ගලයෙන් පුද්ගලයට මෙන්ම පුද්ග තුළ භාණ්ඩ
මිල වෙනස්වීම් පැපුහිය වසර තුනට වඩා 1998 දී අවු වි
තිබේ. අලෙවි කරන ත්‍රියා පටිපාටියෙහි දුරවලකා හේතුවෙන්
වියාල වශයෙන් මිල වෙනස්වීම තම වාසියට හරවා ගන්නා
වෙළඳුන් වෙළඳපාලට බලපූම් කරන තිසා මෙම
වෙනස්වීම් තවදුරටත් අවු කිරීම පාරිභෝගිකයන් සහ
තිෂ්පාදකයන් යන දෙපිරිසටම ප්‍රයෝගනවත් වේ. වාණිජමය
තිෂ්පාදනය භා වෙළඳ තුම දියුණු කිරීමට නැඟිනම්
පාරිභෝගිකයන් භා තිෂ්පාදකයන් යන දෙපිරිසටම වාසියක
වන පරිදි මෙම තත්ත්වය දියුණු කළහැකි වනු ඇත. මේ
සහනා පොදුගලික අංශයෙහි සහභාගිත්වය වැඩිකිරීමන්
සමඟ ඇසුරුම්, නැයිරිම් භා ගබඩාකරණ පහසුකම්
ඇතුළුව් ප්‍රාදේශීය වෙළඳම් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීම භා එම සේවා ව්‍යාප්ත කිරීම දියුණු කළ යුතුය.

6.7 සංඛ්‍යා සටහන

1998 වර්ෂය තුළ තෝරාගත් වෙළෙදපොල කිහිපයක තෝරාගත් ආකාර ද්‍රව්‍ය සඳහා පැවති ඩිල්ලර මිලේනි වාර්ෂික සාමාන්‍යයන් (අ)

කාණ්ඩය	කොලං	මිල (රු.කි.රු.)			කොලං හා සාපේෂ්ජව ප්‍රතිගත වෙනස		
		මහනුවර	මාතර	අනුරාධපුරය	මහනුවර	මාතර	අනුරාධපුරය
සම්බා පහල්	29.96	29.71	28.95	27.22	-0.8	-3.4	-9.1
භැංකු පහල්	24.61	24.05	21.11	22.57	-2.3	-14.2	-8.3
බෝංචි	53.71	44.61	41.59	39.89	-16.9	-22.6	-25.7
ගොඩා	40.98	33.26	33.64	31.69	-18.8	-17.9	-22.7
ව්‍යුතුපුරු	35.13	24.72	21.50	20.15	-29.6	-38.8	-42.6
පිවි-ඇංජා	24.51	23.44	19.38	17.11	-4.4	-20.9	-30.2
රුජුරු-භැංකු	66.16	73.55	66.08	61.11	11.2	-0.1	-7.6
ලංකා රුංකු	42.22	42.33	41.88	42.03	0.3	-0.8	-0.5
ඇරකාපල්	32.72	33.12	32.20	32.20	1.2	-1.6	-1.6
වියලි මිරිස්	130.00	136.38	130.75	129.33	4.9	0.6	-0.5
කෙළවල්ලා	138.85	165.17	158.00	165.28	19.0	13.8	19.0
ජරුලෝලා	80.48	98.56	71.06	94.33	22.5	-11.7	17.2
නින්නර (1 ක මිල රු.)	3.42	3.63	4.03	3.62	6.1	17.8	5.8
පොල් (ගෙවියක මිල රු.)	13.40	11.22	13.07	10.50	-16.3	-2.5	-21.6

(අ) කාවිකාලික

මිලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

6.2 වැටුප්

1998 දී රාජ්‍ය අංශයේ මූල්‍ය සහ මූර්ත්‍ය දෙකම වර්ධනය විය. මෙය රාජ්‍ය අංශයේ සියලුම සේවා නිපුණත්වීමෙන් නිර්දේශ කරන ලද මූල්‍ය වැටුප් සමාලෝචන කළුවෙන විසින් නිර්දේශ කරන ලද මූල්‍ය වැටුප් වැඩිවිමේ දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක විමේ ප්‍රතිඵලයකි. පා.විධිත පොදුගලික අංශයේ, ප්‍රධිපාලක සඟා විශාල සංඛ්‍යාවක අවම වැටුප් වැඩි කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කාණ්ඩ රුපකට අයන් සේවකයන්ගේ වැටුප්වල සැලකිය යුතු වැඩිවිමක් වාර්තා විය. පා.විධිත පොදුගලික අංශයේ සමඟ වැටුප් වැඩිවිම 1997 ට ව්‍යා නිපුණු විය. කාණ්ඩරමාන්ත, කරමාන්ත සහ වාණිජ කටයුතුවල නියුතුන කමිකරුවන්ගේ මූර්ත්‍ය වැටුප් වර්ධනය විය. අසාවිධිත අංශයේ, ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් රාජ්‍යයක මූල්‍ය වැටුප් වැඩි විය. වි, නේ සහ පොල් විශාවන්හි ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්වල මූර්ත්‍ය වැටුප් සැලකියයුතු ලෙස වර්ධනය වී ඇත. ගොඩනැගිලි කරමාන්තයේ ක්‍රියාකාරකම් මෙන්ම රෙඛ විශාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන්වල මූර්ත්‍ය වැටුප් අඩුවීමක් දකිනි හැකිවිය.

රාජ්‍ය අංශය

රාජ්‍ය අංශයේ, වැටුප් සමාලෝචන කළුවෙන් යෝජිත වැටුප් පරිමාණ ප්‍රතිවුහගත කිරීම අදියර දෙකකින් ක්‍රියාත්මක විය. 1997 ජනවාරි පළමු වැනිද සිට ක්‍රියාත්මක වි පළමු අදියර යටතේ මුදකට රු.325/- ක අවමයකට යටත්ව තීරදේශීත වැඩිවිමෙන් සියයට 40 ක් ප්‍රදානය කරන ලදී. සංශෝධන වැටුප් පරිමාණයට අනුව වාර්ෂික ජ්‍යෙක්ඛ වැටුප් රු.90,000/- නොඩුවන්ව සියලුම සේවා නිපුණත්වීමෙන් 1998 ජනවාරි පළමුවැනිද සිට සංශෝධනයේ දෙවන අදියර

යටතේ තීරදේශීත වැඩිවිමේ ගෙෂය ප්‍රදානය කරන ලදී. පසුව පදනම් කාණ්ඩය පදනම් වැටුප් සංශෝධනයේ දෙවන අදියර 1998 ප්‍රති පළමුවන්ද සිට ක්‍රියාත්මක රිය.

මෙම වැටුප් වැඩිවිම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මූල්‍ය වැටුප් පරිමාණ දරුකකයෙන් මතින ලද රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් 1998 දී සියයට 10.5 කින් වැඩි වූ අතර, 1997 දී එම වැඩිවිම සියයට 10.8 කි. වර්ෂය තුළ පාරිභෝගික මිල උදාමනය (කො.පා.ම්.ද.යට අනුව) වූ සියයට 9.4 ත අනුව, මූර්ත්‍ය වැටුප් සියයට 0.9 ක සුළු වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරන අතර, ඉන් වසර මූර්ත්‍ය වැටුප් සියයට 1.0 කින් වර්ධනය වී තිබුණි. මූර්ත්‍ය වැටුප් සියයට 3.9 ක වැඩිවිමක් පෙන්වුම් කරමින් විධායක නොවන කාණ්ඩයේ වැටුප් සියයට 13.8 කින් සැලකියයුතු ලෙස වැඩිවිය. ඉන් වසර, මූර්ත්‍ය වැටුප් සියයට 1.5 ක වර්ධනයක් පිළිනිඹු කරමින් මෙම කාණ්ඩය සියයට 11.3 ක මූල්‍ය වැටුප් වැඩිවිමක් පෙන්වුම් කරමින් විධායකේ විවෘති. සියයට 2.7 කින් මූර්ත්‍ය වැටුප් සිරිසීමක් පෙන්වුම් කරමින්, සුළු සේවක කාණ්ඩයේ වැටුප් සියයට 6.5 ක අඩු වේගකින් වැඩි විය. ඉන් වසර, මෙම කාණ්ඩයේ මූල්‍ය වැටුප් වැඩිවිම වූ විවෘත, මිවුන්ගේ මූර්ත්‍ය වැටුප් වර්ධනය වූයේ සියයට 0.2 කින් පමණි. 1998 දී මූල්‍ය වැටුප් සියයට 3.5 කින් මද වශයෙන් වැඩි වූ රජය පාපල ගුරුවරුන්ගේ මූර්ත්‍ය වැටුප් සියයට 5.5 කින් සිරිසීමට පත් විය.

සංවිධිත පොදුගලික අංශය

සා.විධිත පොදුගලික අංශයට ඇතුළත් වැඩිලි සේවුයේ වැටුප්වල ප්‍රධාන සංශෝධනයක් සිදු විය. මෙම සේවුයේ කාර්මික අරගල සම්පූර්ණ ප්‍රතිඵලයක් සාමාන්‍යය සිව්වුමෙන් ආවරණය වන වැඩිලි සේවුයේ නිපුණ

සේවකයන්ට 1998 ජනවාරි පළමුවැනිද සිට වැඩුප් වැඩි කිරීමක් ප්‍රදනය කරන ලදී. මේ කිරීපුම යටතේ, වැඩිහිටි සේවකයන්ගේ වැඩුප් රු. 83 සිට රු. 95 දක්වා වැඩි විය. මේට අමතරව, තේ විගාචී නියුතු සේවකයන්ට දිනකට රු. 6 ක දීමතාවක් ගෙවීම ද ඇරඹූණි. කෙසේ වුවද මාස 18 ක් අවසානයේදී හෝ රේට පෙර තේ මිල ගණන-විල තිපුණු ලෙස පහත වැඩීමක් සිදු වූයේ නම් මෙම ගෙවීම පමාලෝවනය කිරීමට යටත් වේ. රබර මිල (ආර.එස්.එස්.නො.1) රු. 65 ක මට්ටමේ සිට වැඩිවන භාං රුපියලකටම ගන 30 බැංකින් වෙනස්වන පදනමක් මත අතිරේක ගෙවීමක්ද රබර විගාචී යෙදෙන සේවකයන්ට ගෙවයි. කෙසේ වෙනත්, මෙම අමතර ගෙවීම සේවක අරථපාධක අරමුදල හෝ සේවක හාරකාර අරමුදලේ ප්‍රතිලාභවලට යටත් නොවේ. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැරුදු සංඡ්‍රාව, ජනතා විතු සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ ප්‍රාදේශීය විනු පමාගම්වල සේවය කරන සේවකයින් මෙම සාමූහික හිටිපුමෙන් ආවරණය විය.

ඉහන හිටිපුමලෙන් ආවරණය නොවන විනු යේවිකයන් අදාළ පැවත්වාලක සහාවලින් ආවරණය වේ. රුපියල් 83 ව ජ්‍යෙෂ්ඨ වර කරන ලද මෙම යෝගීයන්ගේ අවම දෙනික වැටුප්ප රුපියල් 95 දක්වා වැඩි කරනු ලැබේය. නේ වගාවේ හා තිමුළුම් අලෙවි අංශයෙහි තිපුණු යේවිකයන්ගේ වැටුප් 1998 මික්කෝර මස පිටද, රෙර වගාවේ හා තිමුළුම් අලෙවි අංශයෙහි තිපුණු යේවියන්ගේ වැටුප් 1998 නොවූම්බර මස පිටද බලපෑවැන්වන පරිදි එම වැටුප් වැඩි තිරිම් පිදු කරන ලදී. 1998 දී තවත් පැවත්වාලක සහා 19 ක ද අවම වැටුප් වැඩි කරන ලදී. ඉන් පහල් කෙටිම, ගිනිනුරු තිෂ්පාදනය, ගෙබනුහිලි ඉදිකිරීම්, සංස්ථාරක්ෂක යෝචා, ගෙබරි, විස්කෝතු සහ රසකුවිලි තිෂ්පාදනය, මේප් හා ජ්‍යෙවි තිෂ්පාදනය, හෝටල් සහ ආහාර සැපයීම්, සිනමා, අපියුෂ් සහ පිසිල්දිනිම තිෂ්පාදනය, ඇලැල්ම් තිෂ්පාදනය, වියර සහ වියඩි තිෂ්පාදනය, ඉල්නොරු, මෝටර රථ ගමනාගමනය,

සාක්ෂි නිවිප, සිල්ලර සහ තොග වෙළඳම, කොඩු ගැඹී සහ කේදී අපනයනය, පොල් විගාච හා මත්පැන් සහ විනාකිරී නිෂ්පාදනය යන පැඩිජාලක සහාවන් ආවරණය විය.

ප.විධින පෝදුගලික අංශයේ වැටුප් වෙනත්වීම් පඩිජාලක සහාවන්හි අවම වැටුප් පරිමාණ දරුක මගින් මෙහෙයවනු ලැබේ. ඉහත සඳහන් කළ පඩිජාලක සහා රෝක අවම වැටුප් සංශෝධනය කිරීමේ ප්‍රතිචලයක් වශයෙන්, 1998 දී පඩිජාලක සහාවන්ගේ ආවරණය වූ යොවුකයන්ගේ අවම මූල්‍ය වැටුප් පරිමාණ දරුක පියයට 12.3 කින් වැඩි විය. මෙම වැඩිවිම 1997 අනුරුද්‍ය අය වන පියයට 5.9 ට වඩා පැලකිය යුතු ඉහළ යාමකි. මේ අනුව ඉතුන් වසරදී පියයට 3.4 කින් පිරිසීමකට ලක්ෂ්‍ය මූර්ත වැටුප් 1998 දී පියයට 2.7 ක සම්ඟත වැඩිදියුණු විමක් වාර්තා කර ඇත. වැටුල අංශයේ පිදු කළ වැටුප් සංශෝධනය හේතුවෙන් පියයට 3.2 ක මූර්ත වැටුප් වර්ධනයක් පිළිබඳ කරමින් කෑකරුමයෙහි යොදී කිරීන යොවුකයන්ගේ මූල්‍ය වැටුප් පියයට 13.0 කින් වර්ධනය විය. පියයට 3.9 ක මූර්ත වැටුප් වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරමින් කරමාන්ත සහ වාණිජ කටයුතුවල යොදී කිරීන යොවුකයින්ගේ මූල්‍ය වැටුප් පියයට 13.6 කින් පැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. ජොවා අංශයේ යොවුකයින් ලැබුවේ පියයට 3.9 ක තරම්ත අඩු මූල්‍ය වැටුප් වැඩිවිමකි. ඒ අනුව මුවන්ගේ මූර්ත වැටුප් අඩුවේ ඇත.

ଅସ୍ତ୍ର.ବିଦେଶ ଅଂକ୍ୟ

අයට විධිත අංශයේ දෙනීන්ක වැඩුපුර පිහිටිවලද තොරතුරු ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දීප වියාප්ත දත්ත රස් කිරීමේ වැව්චිලිවල මගින් රස් කරනු ලැබේ. 1998 වර්ෂය පදනා වූ තාවකාලීක දත්තවලට අනුව, පුළු පරීමාණයෙන් කෙරෙන ඉඩිනිරිම් කටයුතුවල නියෝතු ව්‍ය කාරුලිකයන්ගේ සහ

6.8 සංඛ්‍යා සටහන

	මුදල		මුරුන		1998 ප්‍රතිඵල වෙනත	
	1997	1998 (අ)	1997	1998(අ)	මුදල(අ)	මුරුන(අ)
1. රජයේ උපක්‍රමයන්						
පියලුම රජයේ උපක්‍රමයන්	906.5	1001.4	104.0	104.9	10.5	0.9
විධායක තොටින	842.9	959.6	96.7	100.5	13.8	3.9
සුදු ගෝනක්‍රයන්	966.7	1029.1	110.8	107.8	6.5	-2.7
රජයේ පාසැල් අරුවරුන්	778.5	805.5	89.3	84.4	3.5	-5.5
2. පාඨම පාලන අභාවලට අයන් කමිකරුවන්						
පියලුම පාඨම පාලන අභාවලට අයන් කමිකරුවන්	849.1	953.3	97.3	99.9	12.3	2.7
කාලීනරාමාත්ත්වයේ නියුතුණු කමිකරුවන්	971.8	1097.7	111.4	115.0	13.0	3.2
කර්මාන්ත හා වාචික කටයුතුවල නියුතුණු කමිකරුවන්	710.8	807.7	81.4	84.6	13.6	3.9
යෝඩා අංශයන් කමිකරුවන්	487.2	506.4	55.9	53.0	3.9	-5.2

(x) තාවකාලික

මෙයන්වරුන්ගේ දෙදේනික වැටුප් පිළිවෙළින් සියලුට 7 කින් හා සියලුට 8 කින් ඉහළ තැගැනී. වඩු වැඩ සහ මෙයන් වැඩ සඳහා වූ ප්‍රස්ථානු අත් උදව්කරුවන්ගේ දිනක වැටුප් පිළිවෙළින් සියලුට 9 කින් හා සියලුට 7 කින් වැඩි විය. මේ අතර, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් කටයුතුවල තීපුණ තුප්පහුණු අත් උදව්කරුවන්ගේ වැටුප් සියලුට 7 - 8 අතර ප්‍රමාණයත්න් වැඩි විය. වී වගාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන්හි වැටුප් වැඩ්වීම සියලුට 9-15 න් අතර පරාපායක පැවතුණි. සියුම, වැෂිරීම, කෙමිනාශක යෙදීම, වල්පූල තෙලීම, අස්වනු තෙලීම සහ ගොයම් පැශීම යන කාර්යයන්හි යෙදුන කම්කරුවන්ගේ මූර්ත වැටුප් වර්ධනය වී ඇති බව වාර්තා වේ. නේ වගාවේ අවම වැටුප් අනුපාතයෙහි වැඩ්වීම සහ ඉහළ යන පුරු නේ මේ මිල ගණන් යන කරුණු දෙකෙහිම බලපෑම පිළිබඳ කරමින් පුරු පරිමාණයෙන් කෙරෙන නේ වගාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන්

සඳහා වූ වැටුප් ඇලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. බීම් සකස් කිරීම සහ දළ තෙලීම සඳහා දිනක වැටුප් පිළිවෙළින් සියලුට 10 හා සියලුට 12 කින් වැඩි විය. මේ ප්‍රතිවරුද්ධව, රබර මිල පහත වැටීම පෙන්වුම් කරමින්, කුඩා රබර වතුවල කිරී කුළීම සඳහා වූ මූල්‍ය වැටුප් පුරු වශයෙන් අඩු විය. (සමහර අවස්ථාවලදී, කිරී කුළීම සඳහා වූ දීමනාව කපන ලද රබර කිරිවල වට්නාකම සමග බැඳී පවතී.) පොල් මිල වැඩ්වීමට අනුරුපව පොල් වගාවට අයන් කාර්යයන්හි වැටුප් ඇලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. පොල් වලවල කුළීම සඳහා වැටුප් සියලුට 12 කින් වැඩි වූ අතර, ගෙවී කුළීමේ (කෙක්කෙන්) වැටුප් ඉහළ යාම සියලුට 20 ට වඩා වැඩිවිය. මේ අනුව, පොල් වගාවහි මෙම කාර්යයන්හි තීපුණ කම්කරුවන් සඳහා වූ මූර්ත වැටුප් ඇලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය.